

SEZĂTOAREA

REVISTĂ DE FOLKLOR

Anul VII No. 4. — 1 Iunie 1902.

MEMBRII ÎNTEMEIETORI AI REVISTEI:

Ioan *Adam*, Constanța; I. *Atanasiu*, inv., Hîrjeste, Dorohoi; Prootul T. *Bălăgel*, învățator, Stefănești, Vilcea; I. *Bondescu*, învățator, Boroseni, jud. Suceava; G. O. *Burghelea*, deputat și avocat, Dorohoi; I. *Cosmescu*, inv., Buftea, Ilfov; Gh. *Cosmoieci*, institutor, Tg. Neamțului; V. *Costăchescu*, inv., Pleșoști, Suceava; T. *Daniilăscu*, inv., Fărcășeni, Suceava; I. *Dumitrescu*, Buhoci, Bacău; Gustav *Duperré*, Broșteni, Suceava; Ștef. *Floareș*, inv., Buhoci, Bacău; P. *Gheorghiescu*, inv., Cotirgaș-Broșteni, Suceava; Artur *Goroni*; P. *Herescu*, inv. Găinoști-Mălini, Suceava; Vasile *Hudîță*, inv., Bogdănești, Suceava; Socalim *Ionescu*, institutor, Folticeni, fost revizor școlar; T. C. *Ionescu*, inv., Pașcani, Suceava; Gh. *Lupășcu*, inv., Vascani, Suceava; M. *Lupescu*, Directorul orfelinatului agricol «Ferdinand», Zorleni, Tutova; Radu *Marinescu*, inv., Hociu-Lospozi, Suceava; N. *Mateescu*, inv., Cîrligi, Neamț; S. *Mihăilescu*, inv., Buda-Dolhasca, Suceava; D. *Mindricel*, inv., Mereni-de-jos, Vlașca; I. *Morariu*, profesor, Buzoa; I. *Mrejeriă*, inv., Orneasa-Broșteni, Suceava; I. T. *Popovici*, inv., Bosia, Iași; I. *Postolachi*, inv., Rădeni, Botoșani; *Rădulescu-Codiu*, inv., Pribornal, Muscel; G. *Rigo* Turcenti-de-sus, Gorj; Dim. D. *Stoicescu*, București; Dobro *Ștefănescu*, inv., Urziceni, Ialomița; N. *Stolaru*, inv., Zorleni, Tutova; Gr. *Tabacaru*, Fintinola, Bacău; I. *Teodorescu*, inv., Broșteni, Suceava; D-ra Maria *Teodorescu*, inv., Dolhasca, Suceava; Gh. *Teodorescu-Kirileanu*, licențiat în drept, profesor, Iași; N. *Teodorescu*, inv., jud. Tulcea; Simion *Teodorescu-Kirileanu*, inv., Zorleni, Tutova; C. *Teodorescu*, institutor, Roman; D. *Teodorescu*, normalist, Roman; N. *Trofin*, inv., Bălțaștii, Neamț; Șt. Șt. *Tufescu*, publicist, Calafat; Hristian N. *Țapu*, profesor la liceul «Unirea», Focșani; A. *Vasiliu*, inv., Tătărași, Suceava; N. *Vasiliu*, inv., Pașcani, Suceava; Iuliu A. *Zanne*, București; Paul *Zarifopol*.

FALTICENI

TIPOGRAFIA M. SAIDMAN

1902

Abonamentul: 3 lei pe an; 4 lei pentru străinătate.

A se adresa ori ce corespondență și abonamentele, D-lui Artur Gorovei, în Folticeni.

CUPRINSUL:

Coman Vinătorul, basm	Hristian N. Țapu
Descintece : De Bubă, de Junghiș, de Brin- că, de Dalac, de Deochi	Gh. Rudeanu
Cintece : Mizil Craiș.	Șt. St. Tușescu
Note bibliografice	S. T. Kirileanu

DE LA ADMINISTRAȚIE

Contribuții plătite : G. Rigo, 6 lei; Dim. D. Stoenescu, 2 lei.

Lista de subscripție

pentru ridicarea unui monument marelui nostru povestitor
Ion Creangă.

Suma din urmă	6 lei
G. Rigo, Turceni-de-sus, Gorj	1 leu
	<hr/>
	7 lei

SEZĂTOAREA

Anul VII.

Folticenă, 1 Iunie 1902.

No. 4.

Coman Vinătorul

(Basm)

Cică a fost odată un împărat bogat, căruia să vinătorească mult îi plăcea. Împărăteasa nu făcea copii, și cum se întâmplă, tocmai la adînci bătrînețe trînti și ea un fecior de împărat de toată frumusețea. Fiind-că avea numai unul, împăratul ținea să-l crească în cele mai frumoase deprinderi, să n'aibă nici o apucătură rea, nici chiar vinătoarea, căci asta multe neajusuri îi pricinuiseră lui de cînd era vinător.

Pentru asta, dăte poruncă aspră în toată împărăția, ca toți să ascundă puștile, pistoalele și orî-ce instrument cu care se face vinătoarea, și nimeni nu știa cauza acestei porunci, afară numai de împăratul și împărăteasa.

Trecu apoi multă vreme, pîn' ce băiatul se făcu mare, frumos ca un fecior de împărat; și odată pã cînd se plimba, împreună cu alți tineri, feciori de boeri, aude deodată o pocnitură; alcargă iute în partea aia, și cînd acolo, ce să vezi: era o nuntă țărănească, și pesemne vr'un flăcău slobozise vr'o pușcă sau pistol. Întreabă el, feciorul de împărat, pã unul, p'altul, nimeni nu spunea, c'a-poî se gîndeau ei, dacă primarul orî zapciul ne amenință cu duba, dar mîte feciorul împăratului, trebuie să ne spînzure. — Iusă cînd băiatul spuse că-î dă iscalitura lui la mînă și cînd mai scoase și o mînă de aur din buzunar, atunci se arată dintre cei de față un flăcăiaș c'un pistol în mînă, și dîndu-i-l feciorului de împărat, îi urătă cum trebuie să-l încarce și cum să-î dea drumul; iar el care mai degrabă alergă acasă și plin de bucurie arată împăratului ce găsise el, și mai vesel că așa minune nu se găsea în tot palatul. Împăratul, văzînd că de ce-l ferise nu scăpase feciorul lui, se duse cu el într'o magazie, îi alese o pușcă bună, cu care trebuia să meargă la vinătoare băiatul.

Azi o leacă, mîine o leacă, se învăța feciorul împăratului să

vineze mai-mai ca taică-su; dar împăratul era bătrîn, era c'un picior în groapă și cu altul afară, într'o zi trebuia să dea și el ortu popei, și ziua asta nu fu departe. Înainte de a muri, însă lăsa, cu limbă de moarte feciorului, ca unde-o vrea să se ducă cu pușca, numai în Muntele Lionului să nu meargă, că acolo are să vadă și să auză ce n'a văzut și auzit de cînd este ek. — Dar de, băiatul tot băiat, abia a așteptat să moară tătine-su, și s'a și fost pregătît să se ducă în muntele ăla.

Cînd acolo ce să vezi, pădure ca toate pădurele, și tot colindînd el p'acolo, dă de-o căprioară și o impușcă; dar impușcă, că nu mai mișca nici sufla, nu era nimic însă care să-l înspăimînte; se tot mira și el, de ce tată-su cu limbă de moarte îl oprise de-a merge acolo. Tot învîrtindu-se el p'acolo, i se făcuse foame; tac și el un picior de căprioară, și-l frige la un foc, ce-l trînti la rădacina unui copac; apoi îl rezemă de copac, așa cum era pus în frigare, și se duse la dăsași să scoată piine. Cînd se întoarse înapoi, ce să vezi, ia piciorul de unde nu e; și mai încolo, căprioara ce-o impușcase, fugea vie viuliță și alergînd îi zicea: „Hei, băete, nu m'a impușcat el Coman Vinătorul, că-î mai ghibaciu ca tine, dar tu!“ — Asta a zis, și n'a mai văzut-o.

Asta, de, nu fuse nimic; dar vroia să știe băiatul cine e ăla Coman Vinătorul, și de aia plecă să-l caute și să vorbească cu el.

A colindat, băiatul nostru, trei ani dearîndul, făr' să dea de urma lui Coman; nu i-a rămas colțisor din împărăție necăutat. — Cînd se întorcea acasă, se întilnește pã drum c'un uncheaș bătrîn.

— Bună ziua fecior de împărat, a fost zis bătrînul.

— Mulțumim Dumitale, moșule, a răspuns băiatul, mirat că uncheașu ăsta știe că-î fecior de împărat.

— Dar ce vînt te-aduse p' aici?

— Ei, moșule, ce m'a adus pã mine nu mi-ai putea spune D-ta, citã lume am întrebat eũ.

— Spune, moșicule, că, de, is bătrîn și știu multe.

— Caut pã Coman Vinătorul, zise băiatul cam supărat.

— Hei, pãi eũ sînt Coman, batã-te norocu, pã mine mã căutai?

— Tacî, moșule, hã! da bine că te-am găsit; de 3 ani de cînd te caut. — Îi spuse apoi feciorul împăratului cum a fost în muntele ăla, toată istoria lui.

— Hei, zise uncheașu, am fost și eũ acolo, m'a necăjit și pã mine blestemata aia de căprioară; eũ cunosc pã tătine-tãu, eũ l-am învățat vinătoria, ascultă să-ți spun istoria mea.

— Eram la curtea lui tat-tu, cînd într'o zi se arată în palatul lui o scorchie mare; ședea într'o odaie sus și citi-ți ziuica de mare, n'avea alt lucru de cit să punca la fereastră și se peptăna.

Dar împăratul ce-mi zise sārmanul, D-zeu să-l erte, zice: Comane, iute vezi tu jigania asta urită de s'a arătat aci, în palatul meu, ori tu o omoară pe ea, ori eu te omor pe tine; cînd am auzit așa, parcă a căzut cerul pã mine, trebuia să ascult că nu te joaci cu împăratul. A doua zi, cînd ea să cheptăna la fereastră, hop și eu cit aci cu pușca, o iaū la ochiū și trag în ea trei poștii de ide marl. Apoi întrebă Impăratul: Ai omorit o? — Dară, îi răspund eu, trei poștii am băgat în ea. — A doua zi, ce să vezi, ea tot la fereastră, iar să cheptăna; de a doua oară însă triutește în ea 30 de poștii. A treia zi, aș! ce să omori pã dracu, ea tot la fereastră; bag acum 60 de gloanțe în ea; dar tot degeaba, că a patra zi numai ce-o auz vorbind: Hei, Comane, chinuitu-m'ai tu 3 zile, dar și eu am să te chinuesc trei nopți. — Cînd am auzit, ce să fac, am început să mă vaet; m'auzi însă bucătăreasa, și ea mă sfătui să mă dau de trei ori peste cap, să mă fac o muscă de cal și să mă bag sub coada armăsarului din herghelie, că acolo nici dracu n'o intra. Așa făcui și scăpaū viu nevătămat. A doua seară mă făcui iar o muscă, și mă băgaū sub coada vierului din turma de porci; a treia seară unde era să mă mai ascund, dacă văzuū și văzuū, mă făcui un purice și mă băgaū chiar sub chiatra pã care ședea scorchia. Cînd ea la două ceasuri din noapte, numai o auz pã ea că trăsnește dintr'uu ghiciu de 3 ori și ce să vezi, începe a roi la draci din toate părțile, dar ea ce zise: — „Căutați-l bine în toate părțile p'aci pã lingă mine, că-l simț eu; nu l-ați găsit voi în două nopți, dar acum de nu l-ați găsi, ați pășit-o cu mine. Inima în mine era cit un purice, de frică. — Caută ei în sus, în jos, geabă, de mine nu pot da, nu le dădea în gînd c'o să fiu sub chiatra pã care ședea stăpînă-sa. Dacă văzu scorchia că de mine nu dă, începu ea: „Comane, Comane, ești de unde ești ascuns, că eu nimic nu ți-orū face; ai fost om vrednic și pentru asta, iacă îți las și eu ca dar biciul ăsta fermecat, din care dacă trăsnești de trei ori, ți se împlinește ori-ce ai în gînd. N'apuecă să isprăviască vorba și începu a cînta cucușii de ziuă, și atunci cit te-ai șterge la ochi, nu mai văzuī un drac, dar nici scorchia nici pînă în ziua de azi; iar eu eșii de sub chiatră și dindu-mă de trei ori peste cap, mă făcui la loc om și luind bicișorul apuecā spre împărat, ducindu-l veste imbucurătoare că de scorchie l-am scăpat.

Dacă mă văzuî cu puterea în mină, hai să mă însor și eu, să-mi fac căscioară; și azi una, mâine alta, pînă mă pomenesc și cu țirila întemeiată. Ce mai boșori aveam, patru la număr; ce mai acareturi; ce mai nevastă; dar de, vorba aia, bine a zis că nevasta îi dracu, numai coarnele îi lipsesc; s'amorezează, bat'o vina ei, d'un argat din curte; eu să bag de seamă, pace! pînă într'o zi mă văzuî fără dă biciu. Caută în sus, caută în jos, de loc! Cînd es afară, unde nu-l văd pe argătoiu meu cu biciu în mină și că trăsnește din el de trei ori și din om sdravăn, cum eram, mă pomenesc un ciine mare ciobănesc. Dacă văzuî așa, plecaîu și eu. Uitam să spuî, eu eram așa ursit, că dacă cineva îmi zicea pă nume: Coman, să mă fac om la loc. — Tot mergeam eu așa pă drum, în draguleleî, ajung la o stîna. Aci cîniî toîi sar la mine, și cit te-ai șterge la ochi, pă toîi i-am trîntit la pămînt. Ciobaniî cînd m'au văzut așa voinic, ce și-au zis: „Voinic ciine ăsta, nu l-om putea momi la noi, că ăsta o să scape turma boerului“ — și cu mămăligă mă trase la stîna lor. — Turma asta era a unui boer bogat, și toate oile fatau într'o noapte, și atunci adormiau și ciobaniî și cîniî, și niște lupi veniau și mînceau toîi mieî, de aia ziceau ciobaniî că eu aș putea scăpa turma. Noaptea cînd oile trebuiau să fete se apropiă, atunci cam pă la mez de noapte și ciobaniî și cîniî dormeau tun, de puteai tăia lemne pă capul lor și nu se trezeau, atunci numai ce văzuî venind dintr'o parte un lup mare, după el altul și altul, o haită întregă; eu luîndu-î pă cite unu de ceafă, îi trînteam la pămînt de nu mai mișcau; a doua-zi, cînd se deșteptară ciobaniî, eu eram cocoșat peste o grămadă de 42 de lupi. Mare le fu bucuria, cînd știau că și a boerului o să fie îndoilă, aflînd că turma îi sporise îndoit.

Cînd a auzit boerul de mine, s'a gîndit că tot eu aș putea să-î scap și copilul, căci nevasta lui făcea în fie-care an cite un copil și n'avea nici unul, căci în noaptea cînd îl făcea, nu știu cine îl lua.

Așa, mă aduce boerul acolo la curtea lui, căci s'apropriase timpul cînd trebuia să facă nevasta, mă legă c'un lîntus în odaia ei și ședeam acolo. Cînd veni noaptea aia, pă la mez de noapte ce să vezi, toîi adormeau tun, și lăuză și moașă și toîi pazniciî, și numai venea un strigoiu, lua copilul și pleca, iar eu dacă văzuî așa, mă repezii să rup lanțul; mă repezii odată, de două ori, și a treia oară rupseîu și apucaîu pă urma strigoifului. -- Cînd eșî din curte, numai îl văzuî alergînd peste cîmpuri cu copilul în brațe: ce

fugea el, dar ce fugeam eu, că numai îl ajung, îl lovesc odată cu cheptul; el tot fugea; îl lovesc a doua oară; nici gând de stat n'avea; când îl lovesc a treia oară, numai scapă copilul. — Atunci eu îl iaș și mă întore îndărăt; când se lumina de ziuă, intram și eu pã poartã cu copilul în gurã. Mare fu bucuria stãpinului când mã vãzu, și nu știa ce sã-mi facã de pãriturã de ghine. — Pune de mã zugrãvește, pã un zugrav, și tot nu era mulțumit, așa ballat cum mã făcuse, porunci sã-mi facã un chimir, îl umplu de bani, și mi-l legã peste burtã, ca cel puțin sã fie folosit stãpinul care m'a-vea pã mine; așa gindea el.

Așa cum eram ballat și cu chimirul încins, pornesc și eu spre casã. Când am ajuns, și când mã vãzu nevasta, mult se mirã și ea, și plesnind de 3 ori din biciu, de astã datã mã făcu o caragașã. — Dacă vãzui cã nu se îndurã de mine, imi luașu iar lumea în cap și plecașu.

Când se făcea scarã, ajunsesem la curtea unui boer mare; asta cum mã vãzu, mã și cunosc, și îndatã porunci argașilor sã mã prinzã viũ nevãtãmat. Eu dacã am auzit așa, lasã cã mãi eram și ostent, am stat sã mã prinzã, și eu cunoșteam boerul asta: era dușmanul ãlui cu turma, și asta avea iar un biciu fermecat, el trimise lupi și el se făcuse strigoiu și fura copiii boerului.

Dacă mã prinse, puse și mã jumuli, apoi cum era atunci gerul în toiul ernei, de crãpa lemnele și petrele, mã muie într'un hardãu cu apã și mã alirnã afarã de alirnatul casei. A doua zi dimineața, când mã luã, doar cã mãi suflam o leacã; a doua noapte tot așa imi făcu; a treia noapte tot așa; dar când mã lua a treia zi, mãi murisem de ger. Ce făcu el ce dresse pe lângã foc, mã înviorã; apoi mã puse pã masã și numai porni a-mi zice: „Hei, Comane, bine e așa? aste trei nopți sã le îți minte: sînt ale trei bugele, cari mi le-ai dat când furasem copilul boierului“. — N'apucã sã isprãveascã vorba, și când imi zise pã nume, și sãrii dupã masã, om întreg cum fusesem la început. — Hei, imi zise el, ia acum biciul meũ de colo, și trãsnește sã vie al tãu de-acasã. — Așa făcu, și numai ce-mi vãzui bicișorul venind de sbirnia; apoi hãndu-mi biciul și ziua bunã de la boer, plecașu cu inima veselã spre casã. — Când mã vãzu nevasta, mult se minunã și alergã sã-și ia biciu; dar ia biciu, dacã ai de unde, și unde îi chemãi afarã p'ãntodoi, și pã nevastã și pã argat, și când trãsniș din biciu, îi făcu pã ea o mãgãrișã și pã el un mãgar, și cit mi îți ziuica de

mare, măgarul mirosea măgărița . . . . .

Și așa am pășit, fecior de împărat.

(Din Țrechești, jud. R.-Sărat)

Hristian N. Țapu.

DESCÂNTECE

DE BUBĂ

IX 1)

Bubă roșatică, bubă turchează, bubă galbenă, bubă verde, bubă albă, bubă neagră, 99 de bube, 99 de feluri, să eși dă la [cutare] cu toate cuțitele, cu toate junghiurile, d'o fi din scorbură, d'o fi din bohod, d'o fi din trestie, d'o fi din flutina, d'o fi din crăpătură.

(Se descintă de trei ori în apă neîncepută, cu un fir de mătura, apoi se udă bolnavul și i se dă să guste puțin).

X.

Bubă albă, bubă neagră, bubă turchează, bubă mohorită, bubă verde, bubă albastră, bubă rea, ia-te după mina mea; în pământ te bag, în pământ să trăești; pă (cutare) să-l părăsești. Tu, bubă rea, fii bună ca pinea și dulce ca mierea; tu, bubă rea, eși după mina mea, din inimă, din bojogî, din ficiaji.

(Se descintă de trei ori cu un cuțit în rachiă, cu care se udă bolnavul și i se dă să bea).

Auzite de la Ioana Bobărica, din Cicănești, Argeș.

XI.

Bubă de oae, bubă de cal, bubă de vacă, bubă de găină, bubă de porc, bubă de gîscă, bubă de bivoliță, bubă de cîine, bubă de rață, bubă de 99 de feluri, cum se ia stelele după cer și roua după pământ, așa să se ia junghiurile, cuțitătura din inimă, din bojogî, din ficiaji în (cutare), și să se ducă unde cocos un cîntă, unde popă nu toacă, unde fată nu joacă.

(Se descintă în apă cu busuioc și cu un cuțit, și-l dă de gustă).

Auzit de la Ioana Costăchioaca, din Cepari-Birsăști, Argeș.

1). Vezi vol. I, p. 57, 82, 83, 122, 130; vol. III, p. 193, 197; vol. V, p. 133.

ȘEZĂTOAREA

DE JUNGIU

IV 1)

Fugi jungliu injunghiat, că'n cămăși te-am îmbrăcat; fugi jungliu injunghietor, că te'mbrac în haine de fuilor. Toate junghiurile le-am chemat, el rău s-a miniat, de vîrf s-a aplecat, din rădăcină s-a uscat.

(Se descintă de trei ori cu un cuțit, în partea unde e jungliul).
Auzit de la Ioana Bobărica.

DE BRÎNCA

II 2)

Brîncă roșetică, brîncă turchează, brîncă verde, b. fistichie, b. galbenă, 99 de brînci, 99 de feluri, să eșiți de la (cutare) cu toate junghiurile, cu toate răcoarele, cu toate fiourde, cu toate cuțitele, din 207 oase; de-o fi brîncă din scorbora, de-o fi brîncă din bohod, de-o fi din trestie, de-o fi din crăpătura pămîntului, să eșiți da la cutare și să fugiți.

(Se descintă de 3 ori în apă neincepută, cu un fir de mătură, și i se dă să bea).

Auzit de la Ioana Bobărica.

III.

Pă munții lu Hodoroagă mare oaste se coboară; Maica Sîntă Marie puse masă de mătase, toate bubele chemase, numai brîncă n'o chemase. Ea rău s-a miniat, dă vîrf s-a plecat, din rădăcină s-a uscat. Tu, brîncă cînească, b. sirbească, b. țigănească, b. romînească, să eși da la cutare; că dacă nu-î eși; cu cuțitu te-oîu tăia, cu secura te-oîu secura, la găini te-oîu asvirli, cu ciocu te-or ciuguli, cu ghiarle te-or rici.

[Se descintă de 9 ori, cu apă saŭ rachiŭ, cu un cuțit și un fir de mătură, făcînd o cruce peste apă, după ce isprăvește de descîntat a noua oară. După aceea infige cuțitul după ușa, și-l lasă acolo cîlva timp; pe urmă-l scoate].

Auzit de la Floarea Sarchizoaca, din Căcănești, Argeș.

1) V. vol. II, p. 87; vol. III, p. 144; vol. III, p. 194.

2) V. vol. II, p. 93.

IV

Brîncă zece, b. nouă, b. 8, b. 7, b. 6, b. 5, b. 4, b. 3, b. 2, b. 1, b. nici unu, eū cu druga te îndrug, cu moara te macin, tu dă la (cutare) să eși : din fața obrazului, din creerii capului și din toate mădulările, dă orî-ce fel de brîncă-î fi : b. neagră, b. albă, b. roșie, b. albastră, b. turchează, b. galbenă, b. cenușie, b. verde, b. perovie, orî dă ce fel î fi : din sfinte, din muma păduri, din miază-noapte, din mează-zî, din apus, din răsărit : dă orî-ce natură (?)-î fi, dă la (cutare) să pîei, să seci, să te duci, (cutare) să rămie curat, luminat, cum D-zeū l-a lăsat leac.

(Se descintă cu un fus și un ghem dă îndrugătură și cu nouă cărbunii, și ocolești brîncea cu ele înapoi).

Auzit de la Sanda lui Marin Gabrian, din Rudeni, Argeș.

DE DĂLAC

Tu, sor cu buba și sor cu ciurma, din boală veninată de dracu lăsată, din trupu lu (cutare) să eși, să te topești și să te isprăvești, să fugi, să te duci în pădurile părăsite, în văile nelocuite. Nu înjunghia, nu cușila, ci pă (cutare) il lasă curat, luminat, ca argintu stricurat, și buba negoriei cu mîncărime și cu usturime în vîntu turbat s-a amestecat și l-a depărtat. Tu, dălacc, ia-ți-l drace, că cu piatră pucioasă și cu praf de pușcă te-oîū venina, și cu usturoiū te-oîū ustura. din trupu (cutăruia) te-oîū depărta, și (cutare) să rămie curat, luminat, ca argintu stricurat, cum Maica Precista l-a lăsat.

(Se descintă lingă animalul bolnav de dălac).

Auzit de la Ioana Bobărica.

DE DEOCHÎ

XII 1)

Eși dîochi dintre ochi, din creerii capului, din sgriciū nasului, din fața obrazului și te du peste nouă mări, unde cini nu latră, unde popi nu toacă, că acolo te așteaptă două fete mari cu două mese 'ntinse, cu două facle aprinse ; iar (cutare) d'o fi dăochiat dă

1). Vezi vol. I, p. 57, 82 ; vol. II, p. 87 ; vol. III, p. 195 ; vol. IV, p. 39, 150 ; vol. VI, p. 93, 94, 95, 96.

om, să-î crăpe boașele, să-î cure pișatu, să se mire lumea dă el, dă ce i-o crăpat boașele și i-a curat pișatu: d'o fi dăochiat dă muere, să-î crăpe țilele, să-î cure laptele, să se mire lumea dă ea, dă ce i-a crăpat țilele și i-a murit copilu.

(Se descîntă suflînd în fața celui deochiat, și scuiptînd în degete, îl trage pe frunte, pe la temple și pe vinele gîtului).

Auzit de la Ioana Bobărica.

Culese de Gh. Rudeanu.

CÎNTECE

456. — MIZIL CRAIU

Departe, vere, departe,
nu asară, alalteri sară
nemerit-a, tăbărit-a
în curte la Mizil Craiū
firman de la 'mpărăție
să-î dea fiu de trupul lui,
să slujască Porției,
în poarta Țaligradului,
nouă ani și jumătate,
să plece pe zece frate.
Dară D-nu Mizil Craiū
n'avea fiu de trupul lui
să slujască Porției
poarta Țaligradului
înaintea Împăratului.
Avea trei chetri de fete.
Da pe lume cum le chiamă?
Pe a mai mare Ilinca,
a mijlocie Danta,
a mai mică Mizilea.
Mizileuța carte știe
lumele tată-în săū scrie.
Dară D-nu Mizil Craiū
așa tare să 'ntrista
dacă firmanu vedea.
Intra 'n casă suspinînd

eșă afară tot plingînd,
păr bătrîn dărăpănînd
și din cap și din obraz.
Grăia D-na Ilinca :
— Ce taică te-ai întristat,
și tu taică te-ai măhnit,
au murgu țî-a 'mbătrînit,
aū de chelciug țî-ai firșit?
Răū taică te-ai mîhnit.
Grăia D-nu Mizil Crai :
— Of ! leleo, o fică taică,
nici murgu n'a 'mbătrînit
nici haine n'am ponosit
nici de chelciug n'am firșit ;
da la mine mi-a sosit,
nu asar' alalteri sară
firman de la împărăție
să dau fiu de trupul meu
să slujască Porției
poarta Țaligradului
înaintea împăratului
nouă ani și jumătate
să plece pe zece frate.
Grăia D-na Ilinca :
— „Taci taică nu te 'ntrista,
nu purta taică grija,

că de mine este purtală.
 Ado trei bărbieri bătrini
 să mă tundă ciocoeste,
 mă rătează cerchezește,
 și tu taică ca să-mi dai
 să-mi dai cal de călărie,
 pistoale de Vineție,
 săbioară de Mischie,
 aleasă din 7 mie,
 și tu taică iar să-mi dai,
 să-mi dai oaste 'ntr'ajutor,
 tot cinzeci de Iniceri,
 patru zeci Barcoviceni ;
 și tu taică iar să-mi dai
 tot galbeni, tot vinetici,
 de câte cinzeci și cincă,
 să tot schimbă, să tot măninci,
 de chelciug să nu te plingă;
 eă taică ca să slujesc
 ca să slujesc Porției
 poarta Țaligradului
 inaintea Imparatului
 nouă ani și jumătate
 să plece pe zece frate,
 ca să slujesc în dreptate.“
 Dară D-nu Mizil Crai
 de puternic ce era
 pe toate că le făcea.
 Ilincuța ce făcea ?
 Ia pe cal că 'ncăleca
 toată oastea o încirduia ;
 ea înainte că pornea,
 oastea după ea venea,
 și mai mult că nu mergea
 pân' la podu de aramă.
 Dară D-nu Mizil Crai
 de puternic ce erea
 el peste cap că să da
 mare lup că se făcea
 la cap de pod că eșea

să-î cerce vitejia.
 Dară D-na Ilinca
 sub cap de pod îl vedea,
 tare că să 'nfricoșă,
 calu 'ndărăt că-î frîngea,
 și cu oastea se 'ntorcea.
 Acasă că mi-ajungea
 armele le descărca
 într'un pat că se culca
 de la inimă ofta.
 Dară D-nu Mizil Crai
 cu D-na lui că vorbea :
 — „D' aoleo domnița mea
 noi, frate, că mi-am rămas
 și cu felița slutită
 și cu slujba nefăcută.“
 Iar de la inimă ofta
 cu palmele să bătea
 grăia D-na Darla :
 — „Nu te teme tăiculiță
 ado un bărbier bătrîn
 să mă tundă ciocoeste
 să mă radă boerește ;
 lasă-mi ~~chica~~ haiduceasă,
 și pe mine să mă 'mbraci,
 să-mi dai cal de călărie
 pistoale de Vineție
 săbioară de Mischie
 aleasă din 7 mie
 numai Darda că mi-o știe ;
 și tu taică iar să-mi dai,
 să-mi dai oaste 'ntr'ajutor
 cinzeci de Iniceri
 patru zeci de Gavajî mari,
 toți ficiori de agale mari,
 și tu taică ca să-mi dai
 să-mi dai galbeni vinetici
 de câte cinzeci și cincă
 să tot schimbă, să tot măninci
 de chelciug să nu te plingă.

Eu taică să slujesc
 să slujesc Porției
 poarta Țaligradului
 înaintea împăratului
 nouă ani și jumătate
 să plece pe zece frate,
 ca să slujesc în dreptate.
 Dară D-nu Mizil Crai
 că puternic ce era
 pe toate că le 'mplinea.
 Dar Darda ce-mi făcea?
 Toată oastea 'ncărduia
 ea pe cal că 'ncăleca
 și 'nainte că mergea,
 oastea după ea venea.
 Mai mult că nu mergea
 pân' la podu de aramă;
 dară D-nu Mizil Crai
 năstrăvan că mi-și era,
 el peste cap că să da
 mare urs că să făcea
 pe supt pod că mi-și intra
 să cerce vitejia.
 Dară Darda că-l vedea
 inimioara i sbura,
 ca calu 'ndărăt frîngea
 cu oastea 'ndărăt pleca,
 acasă că mi-ajungea,
 armele își descărca,
 și 'ntr'un pat că să trîntea,
 de la inimă ofta.
 Dară D-nu Mizil Crai
 mai tare că să 'ntrista
 cu domnița lui vorbea:
 — „Of! Ieleo, domnița mea,
 noi frate că mi-am rămas
 cu fetițele slutite
 și cu slujba nefăcută.”
 Grăia D-na Mizilca:
 — Nu te teme, tăiculiță,

nu purta taică grijă,
 că de mine e purtată.
 Dar tu taică iar să-mi dai
 calu tău din tinereală
 acuma la bătrîneală.
 Și ado un bărbier bătrîn
 să mă tundă ciocoeste
 mă râtează cerchezește,
 lasă-mi chică voinicească;
 și tu taică iar să-mi dai
 să-mi dai oaste 'ntr'ajutor
 pe Buzeștiu amîndoi,
 pe Căpreștiu cîte trei
 că sînt mai tari la răsboi,
 sau moartea Tătarilor
 și prăpădu Turcilor;
 să-mi dai galbină vinetică
 de cîte cînzăci și cînci
 să tot schimbî să tot mîninci
 de chelciug să nu te plîngi.
 Și tu taică iar să-mi dai
~~boldeicuța~~ de sub masă.
 Eu taică să slujesc
 în Poarta Țaligradului
 înaintea împăratului
 nouă ani și jumătate
 ca să plece pe zece frate
 ca să-mi slujesc în dreptate.
 Dară D-nu Mizil Crai
 mare grijă că-l băga
 de puternic ce era
 pe toate că le 'mplinea.
 Mizilcuța ce-mi făcea?
 Toată oastea mi-o stringea,
 ea pe cal că 'ncăleca
 adia că mi-și lua,
~~lata-său~~ că-i mulțumea,
 ea 'nainte că pornea,
 oastea după ea venea;
 mai mergea, ce mai mergea

pân' la podu de argint.
Dară D-nu Mizil Crai
el, peste cap că mi se da
mare hală să făcea
supt cap de pod că intra
la Mizil s'arăta.

Mizilcuța că-l vedea;

așa vitează erea

ea că nu se înfricoșa,
peste el năvală da.

Mizilcuța ce-mi făcea?

Săbioara mi-o trăgea,
de t-ei ori e-o fluștura
și da capu ca să-î ea.

Mizil Crai ce mi-și făcea?

Ear om că se prefăcea

în picioare că sărea
pe obraz mi-o săruta.

Mizilcuța ce zicea?

— „Rămai taică sănătos
ca un trandafir frumos“

— „Du-te taică sănătoasă
ca o garoafă frumoasă.“

Mizilcuța ce-mi făcea?

Pân' la mare că-m mergea,

cu oastea ei să ducea,

într'o corabie să suia,

la Taligrad ajungea,

la împărat că să ducea.

Bună ziua că mi-și da,

împăratu că-î mulțumea.

S'apuca de mi-l sluja

sluja astăzi, sluja mâine

sluja doi, trei ani de zile.

Impărătița ce-m făcea?

La Impărat e-o pira:

— „Impărate, lumea mea,
ast fciior al lui Mizil Crai
de cind, frate, ne slujește
nici barba nu 'mpresurește

nici mustața nu-î mijeste;

~~î e uitatu tot curvesc,~~

și-î e portu voinicesc

călcătura fomeesc

judecata 'n chip domnesc.

Da Impăratu că'm grăia:

— „Ah, Impărăteasa mea

lasă-l pină dimineață;

am cu el ca să mă plimb

prin tirgu cu fusăle

și 'ntr'al cu săbiile.

Dac-o fi chip de fomec,

uu fuscior că și-o alege;

dac-o fi chip de voinic,

o sabie și-o alege,

o sabie de mischie

s-o aleagă din șapte mie,

numai el ca să mi-o știe.“

Boldeicuța de sub masă

ea, frate, că-mi auza,

Mizilcuțai că-î spunea

toate vorbele-î spunea;

iacă ziua se făcea

cind soarele răsărea

frumos că să deștepta

pe ochi negri să spăla,

bea un pahar de cafea

ș-o dulceață că lua

și frumos că să'narma

toată oastea o 'ncirduia.

Ea prin tirg că să 'mplimba,

pingă fusă că-m trecea,

nici samă nu le băga

drept la săbiî că-m trăgea;

o săbioară-și lua,

o săbioară de mischie

o alegea din șapte mie

numai Mizilca ni-o știe.

Fuga la Impăratu da,

sabia că strălucia,

peste mină că mi-o da,
 și odată că-m fluștorea
 și sta capu ca să-î ia.
 Impăratu să spăiminta
 machea măi,..... măsa
 ce viteaz este ăsta,
 o să-mi răpue vicața.
 Iar sluja astăzi, sluja mine,
 sluja cinci, șase ani de zile.
 Da Impărăteasa ce-m zicea ?
 Cu împăratu că vorbea
 sama Mizilcăi lua
 numai ea mi-o cunoștea.
 — „Impărate, lumea mea,
 ăst ficioru lui Mizil Crai
 de cînd, frate, ne slujește
 nici barba nu 'mpresurește
 nici mustața nu-î mijeste.“
 Impăratu că-î răspundea :
 — „Impărătiță lumea mea,
 lasă-l pină dimineața,
 am cu el ca să mă 'mplimb
 prin tirgu cu furcile
 sau cu buzduganele.
 De o fi chip de fomee,
 o furchiță ș-o alege.
 Dac-o fi chip de voinic,
 un buzdugan ș-o alege
 numai de optzăci de oca,
 la ciochină l-o punea.
 Boldeicuța de supt masă,
 ia frate că-mi auza,
 fuga la Mizilca da,
 pe toate că le spunea.
 Mizilcuța ce-m făcea ?
 Dimineața să scula,
 pe ochi negri să spăla,
 frumușel că să 'nharma,
 toată oastea o'ncîrduia
 și prin tirg că să 'mplimba,

pingă furei că mi-și trecea
 nici samă nu le băga.
 La buzdugane mergea
 un buzdugan ș'alegea
 numai de optzăci de oca,
 în mină, frate, că-l lua
 de baieră-l apuca,
 la ciochină-l atirna,
 și pe mu'gu 'ncăleca.
 cu oastea lui că mergea
 la Impăratu ajungea.
 Mizilcuța ce-m făcea ?
 Cînd la Impărat ajungea,
 buzduganu 'n mină lua,
 frumușel că-l răsucea,
 drept în sus că-l arunca,
 trei ceasuri că nu venea,
 în palmă că-l prijunea
 iar la ciochină-l atirna.
 Impăratu să spăiminta
 și de-aia că să mira.
 — „Machea... mună-sa
 ce viteaz o fi ăsta
 că-m răpune vicața“.
 Iar, sluja astăzi, sluja mine,
 sluja nouă ani de zile.
 Iar Impărătița ce zicea ?
 Da Impărătița e-o pira :
 — „Impărate, lumea mea,
 ăst ficioru lu Mizil Crai,
 de cînd, frate, ne slujește,
 nici barba nu 'mpresurește,
 nici mustața nu-î mijeste
 și-î portu voinicesc,
 călcătura fomeesc,
 uitătura tot curvesc,
 judecata 'n chip domnesc.
 Impăratu ce zicea :
 — „Impărătițo lumea mea,
 tacî nu mă mai supăra

la el miine ca să merg
 și pe el ca să mi-l chem
 la baie să ne 'ubăiem
 trupșorul să ușurăm,
 atunci să ne cunoștem.
 Boldeicuța de supt masă
 ia, frate, că auza,
 fuga la Mizilca da,
 Mizileuțai că-i spunea.
 Mizilca că să 'ntrista.
 Da Mizilca carte știe
 lumele tată-in său scie.
 Un firman că mi-și scie
 despre ta-său că erea,
 minciuos că mi-l făcea ;
 ea la Impărat că-m pleca.
 Impăratu ce mi-i grăia :
 — „Mă, ficioru lui Mizil Crai,
 amîndoi ca să mergem
 la baie să ne 'mbăiem
 trupșorul să ușurăm“.
 Mizileuța ce-m grăia ?
 — „Impărate, luminate,
 — firmanu că mi-l scotea
 pe masă că mi l trîntea —
 Impărate, luminate
 ăst firman de la taica
 de la D-nu Mizil Crai,
 taica mi-a 'mbolnăvit
 și stă suflet ca să-i iasă,
 pe mine acas' m'adastă.
 Eū, frate, că ț-am slujit
 nouă anī și jumătate
 a plecat pe zece frate
 eit ț-am slujit în dreptate.
 Cînd ai zice de năut
 frate, eū mi am socotit,
 eū prea bine ț-am slujit“.
 Impăratu că-mi auza,

(Din Lipov, jud. Dolj).

nicī un drept că-mi mai avea
 Mizileuță-i drumu-i da ;
 oaste multă-i trimetea
 pe Mizilca o petrecea.
 Cînd la mare mi-ajungea
 în corabie să suea,
 oastea împăratului rămînea.
 Ea cu oastea că-m pleca.
 Cînd pe mare că-m pornea
 ilicele-ș descopcea
 țîță albe le spăla.
 Da oastea Impăratului
 din margine să uita.
 Atunci că mi-o cunoștea
 că fomec că erea ;
 pe ei pe toți i-a stăpînit
 ia un cap de fomec.
 Cînd ai zice di-un năut
 dragostea nu i-a știut,
 Mizileuța i-a stăpînit,
 hăla pe-ela să tăia,
 care 'n mare să 'neca
 Ea cu oastea ei pleca
 la ta-său că-mi ajungea ;
 și ta-său că mi-o vedea,
 în brațe c-o prijunea,
 și 'n gură mi-o săruta,
 toți domnii că mi-i strîngea,
 boeri mari că-i aduna,
 mare zăfet că făcea,
 cu paharele că mi-și bea,
 de sănătate-i ruga :
 — „Să trăiască Mizilca
 că mi-a isprăvit slujba.“
 Vere și să isprăvea.
 Mă 'nclinaî cu cîntecu
 ca și lupu cu crîngu,
 cînd vînători dobindește
 își dă pkelea, să plătește.

Cules de Șt. St. Tuțescu.

Note bibliografice.

- Moldovan, Grigore** -- Roman Közmondások (Proverbele Românilor) Cluj. 1882.
- Vizoly, E. Z.** -- Sprichwörter des rumänischen Volkes. Pauciova. 1883.
- Schuller, Karl.** -- Aus der Walachei Rumänische Gedichte und Sprichwörter. 1851.
- Reinsberg-Düringsfeld, Otto von.** -- Die Sprichwörter der Rumänen in Vergleiche zu denen anderer rumänischen Völker. vol. I. 1865.
- Düringsfeld, Ida și Ott:** -- Sprichwörter der germanischen und rumänischen Sprachen. 1875.
- Karoly, Acs.** -- Conversațiuni (în care 6 fețe se cuprind proverbe românești), Pesta. 1859.
- Hoitan, R. N.** -- Cetatea din codrul Sinaia. Ploești, 1898.

Cântece poporane potrivnice beției. culese de P. Gheorgheasa, cu un cuvânt înainte de A. C. Cuza, Focșani, 1902. — Cuprînde 37 cîntece culese de însăși culegătorul și 26 cîntece luate din colecțiile și de la culegătorii: S. C. Mindrescu, T. Bălășel, Iarnik-Bîrsan, I. G. Bibicescu, I. Pop, Reteganu, T. Burada, G. D. Teodorescu, Al. Vasiliu și din revistele „Familia” și „Sezătoarea”. Peste tot 59 de cîntece, Cîrticica se sfîrșește cu *19 zorbe adînci despre bauturi și beție*, care cuprind o întregă înțelepciune, isvorite din viața trăită și suferită de poporul nostru.

Această cîrticică îți dă prilejul ca să arăți în rev. „Sezătoarea” că în literatura populară să găsește o parte înțeleaptă, morală, plină cu învățăminte, care trebuie aleasă și date cu chibzuință, iarăși poporului, ca: *ale tale dintre ale tale și din popor adunate și iar poporului date.*

În această *parte practică a literaturii populare*, se cuprînde: cîntece de leagăn, jocuri și jucării copilărești (fabula animalu) povești morale, poezii pop. religioase, morale, vitejești, și patriotice, legende și tradiții; toate bine alese și rînduite cu înțelepciune pot lucuna cu isbîndă munca celui ce va face asemenea lucrări. Cei ce nu cred că în literatura populară nu se găsește părți morale și înțelepte, cetească cartea aceasta, care-i de folos nu numai popo-

Abonamentul: 3 lei pe an; 4 lei pentru străinătate.

A se adresa ori ce corespondență și abonamentele, D-lui Artur Gorovei, în Folticeni.

CUPRINSUL:

Femeea cea proastă, poveste	C. Teodorescu.
Basmul lui Bucur hoțul	H. Țapu
Povestea pinei	Teodor Gr. Goilav
Bucătăria poporului	M. Lupescu
Cimilituri	Artur Gorovei
Cintece, culese de	A. Vasiliu, Leon Mrejeriu. M. Lupescu
Snoave	Gh. Popescu Ciocănel
Descintece :	
De mușcătură de șerpe	Gh. Rudeanu, I. D. Durău
De hube dulci, de luarea cuțitului, de riie, de muta pământului, de soare de sec, de dragoste, de tuse, de venin	Gh. Rudeanu
Pentru adusul laptelui	I. D. Durău
Note bibliografice	A. G.

DE LA ADMINISTRAȚIE

Cotizații plătite: I. A. Zanne, București, 6 lei.
